

ชี้แจง - รศ.ดร.สฤต ท่อโนทยาน อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) พร้อมด้วย พศ.ดร.อันธิกา สวัสดิ์ศรี แฉลงชี้แจงกรณีสถาปัตยกรรม “วิมานพระอินทร์” เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ฤทธิวารณ์คล้ายอาคาร “เดอะ คริสตัล โฮสแลนด์” ของรัสเซีย ที่ สจล. เมื่อวันที่ 14 กันยายน

สจล. ยอมถอนแบบ ‘วิมานพระอินทร์’

ยันไม่ได้ลอกงานรัสเซีย
วอนลดอคติ-ร่วมพัฒนา
โปรเจกต์ ‘ริมเจ้าพระยา’

สจล.ยัน ‘วิมานพระอินทร์’ ไม่ได้ลอกเลียนแบบรัสเซีย เพิ่งเคยเห็นครั้งแรก ยอมถอยซื้ออยู่นอกที่โออาร์ ขอโทษเกิดไม่สบายใจถูกกล่าวหาสถาบันการศึกษาไปลอกงานผู้อื่น (อ่านต่อหน้า 7)

งานของนายอร์แมน ฟอสเตอร์ สถาปนิกชาวอังกฤษหรือไม่ เนื่องจากมีลักษณะคล้ายคลึงกับอาคาร “เดอะ คริสตัล โอแลนด์” ซึ่งเคยถูกออกแบบสำหรับก่อสร้างริมแม่น้ำมอสโก ประเทศรัสเซีย

รศ.ดร.สกุล ท่อโนทยาน อธิการบดี สจล. ในฐานะผู้จัดการโครงการฯ กล่าวว่า ขอยืนยันว่าไม่ได้ลอกเลียนแบบอย่างแน่นอน ขอฝากไปยังผู้จุดประเด็นให้เกิดความสับสนว่าต้องร่วมมือกันทำสิ่งที่ดีแก่ลูกหลาน ลดอคติและให้ความเคารพในความคิดซึ่งกันและกัน สิ่งที่จะเกิดจากโครงการนี้ ไม่ใช่ได้ประโยชน์อย่างเดียว แต่ส่งถึงลูกหลานด้วย ท่านเหล่านั้นต้องลดอคติ ให้ความเคารพในความคิดซึ่งกันและกัน ทำสิ่งดีให้ประเทศชาติ สจล.ทำเพื่อชาติ ไม่ใช่ประโยชน์ส่วนตน ขอยืนยันว่าไม่ได้ลอกเลียนแบบ

ผศ.ดร.อันธิกา สวัสดิ์ศรี รองผู้จัดการโครงการฯ กล่าวว่า ก่อนอื่นต้องขออภัยว่างประมาณ 120 ล้านบาท ครอบคลุมหลายแผนงาน รวมถึงกระบวนการศึกษา และการลงพื้นที่เพื่อการมีส่วนร่วมกว่า 400 ครั้ง โดยแผนงานในส่วนของจุดหมายตา หรือแลนด์มาร์ค ที่เป็นประเด็นข่าวในขณะนี้ อยู่ในแผนงานที่ 11 ซึ่งความจริงแล้วอยู่นอกที่โออาร์ แต่ตนก็ทำเพราะเห็นว่ามีประโยชน์ เพราะศักยภาพของแม่น้ำเจ้าพระยามีมาก สามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวได้ สำหรับ “จุดหมายตา” มีจุดประสงค์เพื่อเป็นสถาปัตยกรรมที่บอกว่ากำลังเข้าสู่เขตกรุงเทพมหานครแล้ว โดยมี 4 จุด สำหรับวิมานพระอินทร์อยู่ในจุดที่อยู่ทางตอนเหนือ เน้นรูปแบบอาคารที่สื่อความเป็นไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เพื่อให้เป็นพิพิธภัณฑ์กรุงเทพมหานคร

“ต้องย้อนไปว่าแนวคิดหลักมาจาก นาคนาม ทางทิศเหนือเป็นเศียรนาค กลางเป็นท้องนาค ปลายเป็นหางนาค แนวคิดมาเช่นนี้ จึงคิดว่าจะทำอะไรให้เป็นจุดสำคัญ ซึ่งนึกถึงพระอินทร์ จากการศึกษาที่ทางเลือกหลายแบบ แต่ที่มียอดแหลมสูงสุด คือ ทรงจอมแห เป้าหมาย รูปทรง เข้ากับเนื้อหาหมด ความจริงแล้วจุดหมายตาวิมานพระอินทร์ มีทางเลือก 3 แบบ 2 แบบแรก เป็นหลังคาซ้อนชั้นแบบไทย แต่รูปร่างที่ดิฉันได้คง พอหาเสาเหลี่ยมจะไม่ค่อยเอื้อกับพื้นที่ จึงใช้รูปทรงกรวย ที่มองเห็นรอบด้าน เลยเป็นทรงจอมแหอย่างที่เห็น โดยเป็นเพียงร่างเท่านั้น ขออภัยว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะลอกแบบในยุคที่ใครๆ ก็หาต่างๆ ในกูเกิล อีกทั้งก่อนหน้านี้เคยมีคนนำวิมานพระอินทร์ไปเทียบว่าคล้ายกับงานที่มักกะสันมาแล้ว ว่าใครลอกใคร แต่ยังไม่เจียบ กระทั่งเป็นข่าวคือที่รัสเซีย ซึ่งยืนยันว่าเห็นพร้อมกันโซเซียลว่าคล้ายกันมากจนเกิดเป็นประเด็นว่าลอกจริงๆ แล้วมีที่มาต่างกัน แต่

โดยเทคนิคเป็นไปได้อาจทำให้เกิดการคล้ายคลึงจนเข้าใจคลาดเคลื่อน” ผศ.ดร.อันธิกา กล่าว

ผศ.ดร.อันธิกา ยังกล่าวอีกว่า อย่างไรก็ตาม เมื่อในขณะนี้แบบดังกล่าวเป็นข้อกังขาของสังคม แม้ว่าจะบอกเหตุผลอย่างไร ก็ยังถูกมองว่าเหมือน ดังนั้น เมื่อมีความไม่สบายใจคงไม่ต้อดึง จึงยินดีที่จะไม่บรรจุแบบวิมานพระอินทร์ในรายงาน โดยจะไม่เลื่อนกำหนดส่งรายงานในช่วงปลายเดือนกันยายน ยังคงส่งตามกำหนดเดิม อย่างไรก็ตาม ขออภัยที่ทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อน และอยากขอโทษประชาชน ทั้งที่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือคนไม่สบายใจว่าสถาบันการศึกษาไปลอกงานผู้อื่น

“เพิ่งเห็นงานของรัสเซียและงานของญี่ปุ่นที่สถานีรถไฟนาโกยาที่มีรูปทรงคล้ายกันเป็นครั้งแรก ด้วยความสัตย์จริง คงมีอาคารอีกมากในโลกที่ยังไม่เคยเห็น สำหรับในอนาคต ขึ้นอยู่กับว่าแผนจะยอมรับให้มีจุดหมายตาหรือไม่ ถ้าให้มีต้องเริ่มนับหนึ่งใหม่ คือ ออกแบบใหม่ ซึ่งควรให้มีการประกวดแบบ สำหรับจุดหมายตาอื่นอีก 3 จุดที่เหลือ จะขอประชุมก่อนเพื่อป้องกันความเข้าใจผิด และยืนยันว่าจุดหมายตาทุกจุดมีที่มาที่ไป สจล.มีแนวคิดที่จะอนุรักษ์สืบสาน สร้างสรรค์ กำลังทำแม่น้ำเจ้าพระยาให้ร่วมสมัยเพื่อส่งต่อให้ลูกหลาน จุดหมายตาจะช่วยให้แต่ละจุดของแม่น้ำเจ้าพระยาน่าสนใจ นอกจากนี้ สิ่งที่สังคมไม่ค่อยสนใจคือ การให้มีศูนย์ศึกษาชมรดกเจ้าพระยาที่พระรามแปด เพราะผลงานที่ศึกษาไว้ทั้งหมด ไม่อยากให้เป็นการเล็มวางอยู่บนหิ้งเท่านั้น” ผศ.ดร.อันธิกา กล่าว

ทั้งนี้ กระแสดังกล่าวเริ่มต้นจากกลุ่ม FRIENDS OF RIVER ได้เผยแพร่ภาพเปรียบเทียบระหว่างพิพิธภัณฑ์กรุงเทพมหานคร หรือ “วิมานพระอินทร์” ซึ่งเป็นจุดหมายตาหรือแลนด์มาร์คของแม่น้ำเจ้าพระยา กับอาคารในกรุงมอสโก ประเทศรัสเซีย ชื่อว่า “เดอะ คริสตัล โอแลนด์” ออกแบบโดยนายอร์แมน ฟอสเตอร์ สถาปนิกชาวอังกฤษ โดยตั้งคำถามว่าเป็นการลอกผลงานหรือไม่ นอกจากนี้ ยังระบุว่าเป็นการยืนยันอย่างชัดเจนถึงการออกแบบที่ “ทำลายราก” และความภาคภูมิใจของไทย จนหมดสิ้นด้วยการ “เลียนแบบฝรั่ง” จากนั้น สจล.ชี้แจงว่า อาคารดังกล่าวได้รับแรงบันดาลใจมาจากเจดีย์ทรงจอมแห และเกล็ดพญานาค โดยไม่ได้ลอกเลียนแบบงานของสถาปนิกต่างชาติตามที่ถูกตั้งข้อสงสัย ต่อมาเมื่อวันที่ 12 กันยายน นายดวงฤทธิ์ บุนนาค สถาปนิกชื่อดัง ได้โพสต์ข้อความในเฟซบุ๊กส่วนตัวว่า โมเดลของอาคารดังกล่าวสามารถดาวน์โหลดได้ฟรีทางอินเตอร์เน็ต จึงเกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก

วิมานพระอินทร์

เมื่อวันที่ 14 กันยายน ที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) มีการจัดแถลงข่าวชี้แจงกรณีกระแสการวิพากษ์วิจารณ์ถึงสถาปัตยกรรม “วิมานพระอินทร์” หรือพิพิธภัณฑ์กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยถูกตั้งคำถามว่า ลอกเลียนแบบมาจากผล